

ORD. PROF. SABRİ ŞAKİR ANSAY

1888 doğumlu Ansay, hukuk medresesi olan Medrese-i Kuzat'tan mezun olduktan sonra sırasıyla Emvâl-i Eytam müdüriyeti ikinci kâtipliğine, Edirne vilâyeti Tahrir Heyeti naipliğine, Boyabat kazası kadılığına ve İznik kazası bidayet mahkemesi reisliğine tâyin olmuştur. Böylece uygulamada kazandığı tecrübeyle teoriye ilişkin bilgisini güçlendirmiştir.

İznik bidayet mahkemesi reisi olarak görev ifa ettiği dönemde beş seneliğine Adliye teşkilâtında staj ve eğitim görmek üzere Almanya'ya gönderilmiş, ancak Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla geri dönmek zorunda kalmıştır. Türkiye'ye döndüğünde İstanbul sulh hâkimliğinde ve asliye mahkemesinde görev ifa etmiştir. Bu sırada Medeni Kanunu hazırlayan komisyonda yer alıp, Kanun'un hazırlanmasına katkıda bulunmuş, özellikle de Almanca bilmesi sebebiyle Almanca metinlerden istifade edilmesinde önemli katkılar sunmuştur. Buradaki başarısı neticesinde Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Müdürlüğüne tayin olan Ansay, daha sonraki kanunların hazırlanmasında da etkin bir rol üstlenmiştir. 1926'da atandığı Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Muhakemeleri Usûlü Profesörlüğü görevini vefatına kadar ifa eden Ansay, bu Fakülte'de en uzun hizmet veren kişi olmuştur.

Fransızca ve Almanca dillerine olan hâkimiyeti nedeniyle Alman Mukayeseli Hukuk Derneği üyesi olmuş, uluslararası çalışmalara iştirak ederek ülkemizi temsil etmiştir. Çağdaş usul hukukçularının daha ziyade Fransızca kaynaklardan yararlanmalarına karşılık kendisi hem Fransızca hem de Almanca kaynaklardan istifade etmiştir. Denebilir ki, Alman usul hukukuna ilişkin bilgiler, görüşler ve değerlendirmeler ilk defa onun çalışmaları sayesinde Türk hukukçularının bilgisine aktarılmıştır.

Fakülte'de verdiği derslerde eski ve yeni hukuku mukayese ederek anlatmış; Almanca ve Fransızca bilmesi nedeniyle, iktibas edilen kanunları da daha iyi anlaması ve aktarması mümkün olmuştur. Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanunu daha henüz taslak hâlindeyken, onu ileride tatbik edecek olan öğrencilerine okuttuğu bilinmektedir.

Ansay aynı zamanda eski dile hâkim olmasına rağmen kendi eserlerinde bunu tercih etmemiştir. Kullandığı sade dil nedeniyle Türk Dil Kurumu'nun Haysiyet Kurulu üyeliğine seçilmiştir.

Kendi görüşlerinin de yer aldığı ve uzun süren araştırmalara dayanan eserlerinden en kıymetli görülenler "Usûl Hukuku" ve "İcra-İflâs Hukuku" isimli eserleridir. İcra İflâs Kanunu'nun iktibası sırasında göz ardı edilen hususlar sebebiyle karışık olan kanun, Ansay'ın İsviçre Federal Mahkemesi kararlarından ve Alman İflâs Hukuku eserlerinden faydalanarak kaleme aldığı "İcra-İflâs Hukuku" eseriyle sisteme kavuşturulmuştur. Bu eser sonraki basılarında da kararlarla zenginleştirilerek güncel tutulmuştur.